

Jacint Verdaguer necessitava trepitjar el Pirineu quan escrivia el gran poema 'Canigó'. Els estius de 1882 i 1883 va fer llargs recorreguts per la

serralada, amb una fita destacada: el cim de l'Aneto, conegut en aquell moment a Catalunya com 'la Maleïda'. El biòleg i excursionista Bernat

Gasull ha seguit els seus passos i n'ha resultat el llibre 'Maleïda. L'aventura de Jacint Verdaguer a l'Aneto', editat per la Fundació Verdaguer.

Mossèn Cinto i 'la Maleïda'

Bernat Gasull ressegueix en un llibre els passos de Verdaguer pel Pirineu, l'any 1882

Vic

Jordi Vilarrodà

Avui pot semblar que pujar a l'Aneto és a l'abast de gairebé tothom. A finals del segle XIX, però, era una autèntica proesa. I més si l'ascensió formava part d'una llarga travessia pel Pirineu que tenia més semblances amb un viatge d'exploració que amb una excursió tal com l'entendem ara. I això és el que va fer Jacint Verdaguer durant més de dues setmanes, l'estiu de 1882: caminar pel Pirineu buscant inspiració pel poema èpic *Canigó* i, al mateix fet, interessant-se per tot allò que trobava pel camí. Els seus passos els ha seguit ara el biòleg Bernat Gasull (Barcelona, 1971), que ha plasmat l'experiència al llibre *Maleïda. L'aventura de Jacint Verdaguer a l'Aneto*, tercer volum de la col·lecció *Univers de Verdaguer Edicions*.

El poeta de Folgueroles no tenia com a objectiu pujar a l'Aneto, sinó impregnar-se de Pirineu. Per això va obtenir el permís del marquès de Comillas, de qui estava llavors al servei, per tenir lliures uns dies d'aquell estiu. El seu recorregut, a peu i a cavall, el mena de la Seu d'Urgell per l'Urgellet, cap a la Vall Ferrera, la Vall de Cardós, les Valls d'Àneu i la Val d'Aran per arribar tot seguit a Benasc i pujar al cim del massís de la Maladeta, l'Aneto. Del seu camí en va quedar testimoni en llibretes de viatge, que avui es conserven a la Biblioteca Nacional

Tercer volum d'una nova col·lecció

Vic El llibre de Bernat Gasull és el tercer de la col·lecció *Univers de Verdaguer Edicions*, que vol presentar una nova visió de l'obra verdagueriana, des del segle XXI. Fins ara s'havien publicat *Dimonis*, amb la trans-

cripció dels exorcismes realitzada per Enric Casassas, i *Pàtries*, la visió de Verdaguer sobre Catalunya a través de poemes seleccionats per Ricard Torrents. A la fotografia, la presentació de *Maleïda* al Casino de Vic, amb Carme Torrents, Pep Bisquert i l'autor.

de Catalunya, i que Bernat Gasull ha analitzat a fons. Tenen limitacions, perquè "no són els apunts d'un poeta, la pretensió de Verdaguer -a diferència d'altres viatgers- no és explicar la seva història". Per tant, pot costar de determinar què va fer exactament cada dia. En canvi, va més enllà del que altres excursionistes feien: "Els no tenien una relació tan estreta amb el Pirineu, Verdaguer sí perquè surt de la terra i està fent una obra literària". Però

fins i tot des del punt estrictament muntanyenc, el que fa és molt meritori: "Es pot considerar la primera gran travessa excursionista feta des del vessant sud del Pirineu... ara això no ho fa ningú, és com si anéssim a l'altra punta del món", afirma Gasull. No cal recordar que Verdaguer disposava d'uns mitjans absolutament precaris pel que fa al seu equipament, des del calçat a l'abric. No costa imaginar-se un Verdaguer trescant per les

muntanyes "amb els hàbits fins a mig cos", és a dir, amb la sotana arromangada fins a la cintura deixant veure "els pantalons nets, polits", tal com el descrivia el folklorista Valeri Serra i Boldú. No hi havia mapes precisos, només guies locals que en algunes jornades l'acompanyaven.

Gasull ha fet tot el recorregut que va fer Verdaguer, en la mesura que ha estat possible perquè en alguns llocs les notes del poeta són imprecises, o bé perquè hi ha

Va arribar al cim de l'Aneto?

Vic En les notes de Verdaguer no queda del tot clar si el poeta va arribar a trepitjar el cim de l'Aneto o si es va quedar just abans de passar el conegut *pont de Mahoma*. L'autor deixa entreveure quina és la seva pròpia teoria al respecte. El que sí està clar és que Verdaguer va patir, a la glacera de l'Aneto -llavors molt més gran que ara-, un accident "que podia haver estat crucial" i que, per sort, va ser només un ensurt.

Tot comença al tren, des de Vic

Vic Per arribar a la Seu d'Urgell, Verdaguer va anar de Barcelona a Vic en tren (es va trobar amb el canonge Collell i va dormir a la ciutat) i l'endemà al matí va agafar un altre tren fins a Ripoll. El Transpirinenc no era ni tan sols un projecte, i per tant a l'arribar a aquesta estació va agafar un dels carruatges amb què els viatgers afrontaven la collada de Toses fins a Puigcerdà.

camins que s'han perdut. El seu projecte neix l'any 2008 i l'ha portat a fer la travessa quatre vegades fins a aproximar-se als camins i corriols del poeta. El seu relat es va alternant, en el llibre, amb les cites de Verdaguer, que permeten veure el seu interès per tot el que veia i l'envoltava, des del paisatge fins a l'art -les esglésies que trobava pel camí- i detalls gairebé "de preocupació ecologista" sobre els boscos impressionants de les avetoses.

Corals d'Osona i el Ripollès, amb la Banda de Barcelona

Barcelona El Cor Cabirol de Vic i la coral Els Follets de Ripoll van participar en el Concert de Nadal de la Banda Municipal de Barcelona, que va tenir lloc a l'Auditori, sota la direcció de Salvador Brotons. Les dues formacions formen part del Secretariat de Corals Infantils de Catalunya (SCIC), que aportava una quinzena de formacions a aquest concert, amb un total aproximat de 250 veus. Entre les peces que van interpretar n'hi havia una del mateix Salvador Brotons (un recull de nades catalanes) i també els *Càntics Nadalencs* agrupats pel compositor mallorquí David León Fioravanti.

Concert de Nadal al Cirvianum, aquest dimarts

Torelló L'Orquestra Filharmònica de Lemberg (Ucraïna) oferirà aquest dimarts el tradicional concert de Nadal al Teatre Cirvianum de Torelló. Sota la direcció de Yuriy Holota i amb la soprano Tetyana Zhuravel com a solista, aquesta jove formació que va créixer gràcies al suport del director suís Gunhard Mattes interpretarà peces de Mozart a Strauss, Bizet, Txaikovski o Brahms. L'actuació tindrà lloc a les 9 del vespre.